

Осма тайна

СТРАННИЯТ ЧАСОВНИК
НА ДЪМБЪЛДОР, ИЛИ ЗА ВРЕМЕТО

Като най-великия магьосник на света Дъмбълдор *естествено* не може да се разхожда с обикновен часовник, отмерващ по дати, по часове, минути и секунди обичайния ритъм на ежедневието. Златният му часовник е „много странен“. Има дванайсет стрелки и няколко цифри, а по ръба му се движат малки планети /1, 15/. Собственикът му обаче ясно го различа, защото винаги знае момента, когато нещо трябва да се случи. На пръв поглед часовникът напомня за древните пътешки или водни часовници, които отразяват природния ритъм или движението на небесните светила (разбирането за времето, развито от Аристотел), така че по необходимост „човешкото“ време съвпада с астрономическото. Дневната активност започва с изгрева на слънцето и приключва със залеза. Денят и нощта са двата големи оразмерителя, двете постояни стрелки, сочещи „*подходящото време за...*“, както сочи часовникът в къщата на Уизли, който обаче е само с една стрелка и също няма цифри. Това, че „магическите часовници“ нямат цифри, е лесно разбираемо: във вълшебния свят времето не би трябвало да *протича* по същия начин, както в света на реалната човешка практика. Времето в обикновения свят се свързва най-вече със *ставането*, с постеленното развигие и промяна на нещата: когато например срещнем едно дете, което не сме виждали отдавна, по ръста и видимите промени в него предполагаме, че са изминали три-четири години или повече. Ако сложим на котлона да заври вода, в зависимост от количеството на водата и температурата на нагряване се връщаме примерно след пет минути. Следователно преходът от едно състояние в друго, и то „логичният“ за нас преход, който винаги се повтаря в определен ред, ни дава представа за протичането на времето. Как обаче да „*фигурираме*“ поредното ставане и прехода в света на магиите?

Там нещата *стават* другояче и затова часовникът не може да отмерва последователността във времето, оказва се, че

същността или качествена промяна на нещата не може да бъде изразена количествено.

В тази връзка веднага си спомняме за много коментираното „безумно чаепитие“ от „Алиса в страната на чудесата“. „Смешният часовник“ на Шапкаря показва, както си иска, дните от месеца, но не и часа, та се налага Мартенският заек да го топи в чая си. Часовникът всъщност не отмерва едно безлично, обективно, независимо време, а време, което е *личност* и по човешки се сърди, когато го „убиват“, та затова отказва да направи това, за което го молят. Времето се е заковало на шест часа и затова *винаги* е време за чай. Единственото, което могат да направят участниците в „необикновената закуска“, е да *редуват* местата си, т. е. поредността, или събитийността е „извадена“ от времето. Следователно в светата на магическото се описва едно *чисто ставане*, едно абсолютно случване и точно такова случване би трябвало да покажат „магическите“ часовници. Няма значение, че часовникът на Дъмбълдор е с дванайсет стрелки и „върви“, а часовникът на Шапкаря изостава с дните. В първия случай просото се подказва една *едновременност* на времната: по този часовик по едно и също време са „всички часове“, т. е. показва се *цялото* време, или „безвремението“, което случването има на разположение. В магическия свят събитията не могат да „идват“ по логическата изводимост на първото и второто, на причината и следствието. Там всяко събитие може да е „първо“, едновременно причина и следствие на самото себе си. Може би защото хората винаги *обвързват* или „завръзват“ Времето за ставането (един вид правят от него нещо несвободно, зависимо от собствената им дейност), Времето у Капол се обижда като личност и си отмъщава. Представете си само как ще обясним колко е часът или дори само принципа на действието на часовниците на някакви извънземни същества, които живеят в галактика с коренно различни физически закони на ставането. Няма друг начин, освен да се опитаме да ударим с пръчка (както удря магическата пръчка) и да обясним, че времето за извисяването – примерно една секунда, е най-малката частца, някакъв времеви „квант“, от който изхождаме в нашето измерване. Този най-малък квант обаче (който съвсем не е секундата, а невъобразима малка

